

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben házhöz hordva:	
Egész évre	20 kor
Negyedévre	5 "
Videkre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, szeptember 12.

Katholikus nagygyűlés.

A kicseppent volt közoktatásügyi államtitkár beteges tünetek közt meglőrtént kirohanása után még a legközönbösebb katolikus előtt sem lehet többé kétséges: van-e szükség a katolikus öntudat fejlesztésére?

Ma ismét ennek a katolikus öntudatnak bontják ki a lobogóját Magyarországon fővárosában.

A nyolcadik katolikus nagygyűlés hívó szavára megmozdul az ország katolikus lakossága Pozsonytól Brassóig, Szepesztől az Áldunáig. Táborba szállunk, készen az önvédelmi harcra.

Kardot, véres kardot hordoztak körül hajdanában, mikor a nemes magyar nemzetnek hadra kellett kelnie. Ma a béke olajjával, a fehér zászlóval, a kereszt jelvénye alatt gyülekezünk. Nem támadunk, hanem védekezünk. Nem harcot keresünk, hanem békességet. De ha ránk kényszerítik a csatát, azt is elfogadjuk, nyugodtan tartva kezünket egyetlen fegyverünkön: az igazságon.

Magyarországot a kereszténység tette

állammá s a kereszténység tarthatja meg az államok sorsában. Mikor ezt a kereszténységet támadják, mikor hazug ráfogásokkal, önző érdekből fakadó nemtelen kirohanásokkal a katolicizmust akarják ebben az országban megrendíteni, akkor a hazafiasság, a magyar becsület kérdése, hogy gyáván meghunyászkodjunk-e, vagy talpra álljunk s vállat vállnak vetve, nézzünk szembe az ellenséggel, férfiasan, nyugodtan, erőnk biztos öntudatában!

Az erők számontartása, a kuruc magyar vitézek mustrája minden katolikus nagygyűlés.

Ott van a mi pompás könnyű lovaságunk: a keresztényszocialisták merész, ifju csapata. Csupa tűz, harci készség e sereg. Elportyáznak az ellenség legjobban felhányt sáncáig, a nemzetközi szakszervezetekig s azokat vivják meg egyre fokozódó sikerrel.

Ott van a rendes gyalogság: a népszövetség, a sajtóegyesület, a most megalakuló katolikus ifjúsági szövetség, a keresztény szövetkezetek, a katolikus egyesületek egész sorozata. Mint a gyalogság, óvatosan, de annál biztosabban haladnak pontról-pontra s ahol egyszer megvetették lábukat, onnan többé ki nem

veszik őket. Az a pont már a keresztény megújulásnak egy erős vára.

A vezérkar: az Országos Katolikus Szövetség. Ez dolgozza ki a haditervet, ez jelöli meg az ujonnan elfoglalandó stratégiai pontokat. Minden katolikus nagygyűlés kijebb és kijebb tolja az előőrök vonalát, minden kongresszus után nagyobb területet tisztítottunk meg az ellenségtől.

Föl hát azzal a lobogóval! A magyarság ősi erényei vannak ráírva, a haza, a vallás szeretete, a magyarság, a tiszta erkölcs védelme. Ott leszünk lélekben mindannyian a diadalszomjas seregben, mely önzetlenül, önfeláldozásra készen nyomul előre, mindig előre, Istennel a hazáért!

*

Hódolat a királynak. Széll Kálmán a főrendek és a képviselők körében mozgalmat indított az iránt, hogy a 60 éves uralkodói jubileum alkalmából a magyar nemzet hódolata a királynak illő módon kifejezésre juttatassék. E célból Széll Kálmán főrendekből és képviselők közül egy nagy küldöttséget akar összehozni, mely a budai várban ünnepélyes formában az országgyűlés hódolatát nyilvánítaná a királynak. Ez a terv a főrendek, valamint képviselők kö-

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Havranek főhadnagy.

Írta: Prém József.

A tiszturak már elvégezték az ebédet s vidáman szivaroztak a füstös kintinban. Az elmés Havranek főhadnagy ki csak törte a magyar szót, kedveskedve próbált szépeket mondani Horváthné asszonynak a szép kintinosnénak. Fiaial özvegy volt a gazdáné, de már nem gyászolta az urát. Különben akkor sem hagyta el jó kedve, a mikor még talpig feketében járt. Az olyan okos asszony, mint ő, jól tudja, hogy mit követel az üzlet. Vidám képet, derült szót, jóízű nevetést a jó borhoz, meg jó élethez.

— Az isten is korcsmárosnénak teremtetett!

Ez a bölcs kijelentés az ezredes ur szájából hangzott el, a ki maga is sűrűn megfordult a kintinban egy-egy pohárka valódi szilvóriumra s a míg nézte a pajzán Horváthnét: mindig mohóbban szivta elmaradhatatlan virginiáját.

Olyan is volt a menyecske arca, mint a piruló őszi barack, hamvas és bársonyos, amikor nyugodt volt, de aztán pipacs-piros, amikor pörlekedett vagy valami tolatkodást erőlyesen elhárított. Mihelyt beszélt, a szeméi önkénytele-

nül mosolyra villantak. És megcsillant két fehér fogsora, szép metszésű, nem éppen vékony, de annál kívánatosabb ajkai között. S a hangjában olyan üde frissesség vibrált, mint mikor a csodálkozó vagy meglepett gyermek beszél. Valami sok műveltség nem szorult bele ebbe a puha formájú, kecses asszonyszemélybe, szókimondó is volt, de minden szava nyomán vidámság támadt s olyan jókat mondott, hogy a tiszturak nem győzték hallgatni.

No már Havranek főhadnagy az ítélet napjáig is elhallgatta volna. Tisztársai kezdetben csúfolkodtak vele:

— Lám, hogy beleveszködött a Havranek ebbe a korcsmárosnéba? Ugyan mi célja vele?

— Cél? Hát nem hallottátok? A menyecske kukkot sem tud mást, mint az édes hazai nyelvet...

— Már ez igaz, hogy édesen beszél!

— Nos és a Havranek társalgás módszerével tanul tőle.

— Vagy úgy? Furfangos ez a morva!

— Még megérjük, hogy vad magyarrá gyurattja magát. Hehehe!

— S egy nap a Kossuth nótát huzatja, meg énekl...

— Duettben!... Itt a kintinban!...

— A Havranek és Horváthné! Hahaha!

Csak úgy harsogott a kacaj és visszhangzott bele a füstös étterem.

Ezalatt künn, a sötétben javában udvarolt a főhadnagy, aki már előbb kisompolygott a menyecske után. A nevetésre visszatértek a terembe. Havranek már jócskán ivott s most neki buzdult. A legvakmerőbb nyelvmérenyletekre vetemedett és nem törődött vele, mint csetlik-botlik s töri kerékbe a szép magyar szót. Amellett olyan szelid becsületes tekintettel nézte Horváthnét, hogy az meg sem haragudhatott, hanem szívesen nevetélt minden mondásra, mert mindenképp furcsa volt a morva tiszt ur széptevése. Mintha mégis tetszett volna neki ez a jóindulat. Annál bántóbban kacagtak a hadfiak s az egyik kapitány végre odaszólt Havraneknek:

— Hadd el már Otto! Mit bolondítod ezt a becsületes özvegyet?

— A figyelmeztetésre Horváthné megrezent, a vér felszökött arcába, egész a halántékáig, aztán felkapott egy asztalkendőt, mintha csupán azért jött volna be és kisurrant a sötétbe.

Most a tisztok rátámadtak Havranekre, aki nem győzött védekezni a tréfás incselkedés ellen.

— Hát megtanított már szerelmet vállalani?

— Eh, léhák és irigyek vagytok!

Intézeti fehérneműek: paplanok, takarók, kalapok, iskolai táskák; **Kézimunkák** és hozzávalók a legnagyobb választékban; **Női divat salon** első rendű munkaerővel. **Beiratások** ideje alatt tetemesen leszállított árak.

CZILLÉRIMRE

— áruház —
Olaszi, Fő-utca (Rákóczi-ut) fiók-üzlet; Szent László-tér,
Sas gyógyszertár mellett.

zött tetszésre talált. Csak a függetlenségi pártiak idegenkednek a dologtól. De ez Széll Kálmánt nem riasztja vissza és tárdozásának már eddig is sikerült néhány tekintélyes Kossuth-párti embert tervének megnyerni. Ferenc József királyt hatvanéves uralkodói jubileuma alkalmából a világ összes államközi és népei üdvözölték. A német császár az összes német fejedelmek élén személyesen adta át a királynak a német nép üdvözlését. Roosevelt elnök szokatlanul meleg hangú sürgönyben kívánt jó egészséget királyunknak. Széll Kálmán azt tartja, hogy a külföld jókívánásainak ilyen impozáns megnyilvánulásával szemben a magyar nemzet, illetve Ferenc József hű magyar alattvalói nem maradhatnak se az osztrákok, se a külföld mögött és így alkalmat kell keresni arra, hogy a magyar nemzet hódolata valamely módon illő kitejézésre jusson.

A villamos műről.

E lapok hasábjain „Villamos telep a Jád-pataknál” cím alatt egy közlemény jelent meg, mely a villamos művek vízerővel való hajtását és a gőzfejlesztő kazánok mellőzhetését teszi kiállításba az esetre, hogyha a Jád-patak vízének esése képes lenne a villamos energiát előállítani.

A cikkíró rá mutat arra, hogy Amerikában a Niagara-vizesés erejének felhasználásával óriási távolságra fekvő városokat látnak el villamos árammal.

Bele jutottunk tehát a Nagyváradot annyira jellemző nagyözölésbe, amikor t. i. nem elégszünk meg a hozzánk közelebb álló példák felméréseivel, hanem a Jád-patak vizesésénél a világ leghatalmasabb tömegű vizesésére, a Niagarára mutatunk rá.

A Jád-patak és a Niagara!

A cernaszál és a végváznak raktára!

Természetes, hogy ebben hasonlítanak egymáshoz: mindkettőnek van vize, vizesése hajtóereje. A patak és a tenger között is van ha-

sonlatosság, de őket egymáshoz viszonyítani képtelenség.

De hát ez már nálunk meg van.

Amikor az építési szabályrendelet tervezetét készítettük, legerősebb fejei közéletünknek rámutattak Páris és London példájára, az volt a csodás, hogy nem hasonlították a Sebeskörzést a Themzéhez, pedig hasonlítanak egymáshoz, mindkettő mederben folyik és mindkettőnek medrében viz van, csak hogy a mi tisztes Körzünk a forró nyárban még kellő vízmenyiséget sem ad a vízműtelepnek.

Ami jó és célszerű, használjuk fel, hanem a példákat mégse a 4-6 millió lélekszámmal bíró gazdag városoktól vegyük, mert könnyen az aesophusi béka sorsára jutunk.

A Jád-patak vizesésénél a víztömegnek olyan nagyok kell lennie, hogy a mi 1300 lóerű villamos gépünket meghajthassa az általa ott a helyszínen fejlesztett energiával, mert hogyha meghajtaná s munkában tartani nem tudja, nem érünk vele semmit.

Ez azonban a műszaki része az ügynek.

A cikk azonban valamivel kecsesget, ami jól megfontolandó lesz.

Nagyvárad nemcsak olcsóbban kapná a szükséges villamos áramot, hanem minden eshetőségre számítva, a vállalat átvonó Nagyvárad város villamos telepét, amely tartaléklul szolgálna.

Ezt mondja a cikkező.

Rövid néhány sorban végzett Nagyvárad város villamos művel, mintegy oda állítván azt a közönség elébe, mint olyant, amitől menekülni jó lesz a városnak.

Dr. Hoor Mór, aki egykor bevezette Nagyváradra a villamos mű eszméjét, azt a kijelentést tette, hogy a villamos mű Nagyvárad városnak jövedelmi forrása lesz.

Mondhattam volna, hogy dr. Hollós mondotta szintén ugyanezt, azonban ő reá azért nem hivatkozom, mert tudtommal a Jád-patak megvizsgálásánál nem volt jelen.

Dr. Hoor Mór nyilatkozata bevált. Ma Nagyvárad város pénztára a közvilágításért nem fizet, bizony nem fizet a városháza s egyéb épületek világításáért sem, ezt tehát a város villamos telepe végezi, sőt még ezenfelül bi-

zonyos jövedelmi szaporulat van beiktatva a város költségvetésébe is, amelynek mint biztos jövedelemnek a zárszámadásból sem szabad ki maradnia.

Nagyvárad város villamos művének jövedelmi forrása rendszeresen novembertől márc. végéig fokozódik, tehát a téli hónapok alatt, míg a többi hónapokban jó, ha a kiadásnál a bevétel nem kell fedezni külön alaptól.

A jövedelmező hónapok tehát azok, amelyek idejében a Jád-patak villamos művének szüksége lesz Nagyvárad város villamos művére, mint tartalékra még pedig azért, mert a Jád-patak nem forró vizet hoz az eséshez, hanem hideget és hogyha ez a hideg viz megfagy, akkor a hajtó erő energiát nem szolgáltat.

Mivel pedig a villamos energia fejlesztéséhez szükséges hajtóerő ilyenkor gőzgéppel történhetik, ámde a Jád-patak vizeséséhez telette nehéz a szállítás, az ott építendő villamosáram fejlesztő telepek feltétlenül szüksége van Nagyvárad város villamos művére, de hát ugyanerre Nagyvárad város közönségének is szüksége van, mi okból kellene hát menekülni az aranytojást tojó tyuktól?!

A város közönsége kiköthetné szerződésben azt, hogy a mai ingyenes világítást a vevő köteles lesz ingyen teljesíteni a város területén.

Vajjon ezzel meg volna e mentve a város további fejlődése? avagy a vevő képes volna-e megadni Nagyvárad városnak a jövőben azt, amire szüksége lesz? Feleljenek majd erre azok, akiknek a sors kezébe tette le az ügyek vezetését.

Nagyváradnak és környékének nem egész jövője, hanem a jövőjének bizonyos része villamos művétől függ vagy legalább abban rejlik, hanem ehhez kissé energikusabb vezetés és ellenőrzés volna szükséges.

Nagyvárad város villamos műve, mely eredetileg 450 + 450 + 300 lóerőre vagyis 450 lóerőre volt tervezve és pedig úgy, hogy felváltva két 450 lóerű gép dolgozzék, amelyhez még egy 300 lóerű tartalék gép is csatlakozott, ma már 1300 + 450 + 450 lóerű géppel dolgozik és mind eme berendezés költ-

Nemsokára el is hagyta társait a főhadnagy ur.

— Hajnalban ki kell rukkolnom! Viszem az ujoncaimat. Jó éjt!

II.

S amikor másnap elmasiroztatta zászlóalját a szép Horváthné ablakjai alatt: édes örömmel szívében gondolt arra a menyecskére, a ki tán éppen róla álmodik . . . Vajjon úgy van-e? És sóhajta ment katonáival.

Alig győzte várni, hogy dél legyen. És folytatta az előtte való napi ingerkedést, udvarlást. Néhány nap múlva már nemcsak déiben és a vacsora alatt, hanem villásreggelire és uzsonnára is betért a kantinba. S nem telt bele egy hónap, már a lakásában is tisztelgett az özvegynek.

Amint ennek híre futott, pedig óvatosan intézte a látogató: a finnyásabb tisztcskék jónak látták, hogy megbotránkozzanak.

— Mi lesz ebből, csak nem akarja feleségül venni Havranek?

— Na hiszen! — főmedt társaira a gögös Petrovics hadnagy — korcsmárosnéből főhadnagyné? . . . Lehetetlen!

— Lehetetlen!

Ezt a visszhangot az egész társaság adta meg.

Hisz előbb le kellene köszönnie a rangjáról Havraneknek.

Vagy menjen át a landwehrhez . . . Ott még az ilyen lehetséges, legalább a társak el-tűrik.

S a lenéző ítéletet kellő számalmas mosoly kísérte.

— De hát ha csak egy kis — no igen, egy kis szeretkezés. Ebbe meg az asszonyka nem megy bele . . . Ismerem. Felsültem nála . . . Pedig hát, csak különb legény vagyok, mint Havranek. És Petrovics hadnagy öntelten nézett körül.

— Na! Na! A Havranek is szép szál legény. Az a fekete szem, a fekete bajusz, a sürtü szemöldök . . . Van »race« ebben a fickóban. S az asszony viszont szereti.

Majdnem mindennap ismétlődött eféle pletykálás . . . A világ pedig folytatta futását . . . Az ujoncokat tovább nyakleveszték . . . És Havranek erősen haladt a magyar nyelvben . . .

III.

Egy este az elbizakodott Petrovics hadnagy új kérdést veteit fel:

— Tudjátok-e kicsoda Havranek atya? Hehehe! Most tudom, honnan a nagy rokonszenvel!

— Nos?

— Hát az öreg Havranek — vendéglős.

— Ah!

— Igen, jó módu . . . voltam is az étter-

mében Omlitz városában. Mondhatom, jól főz és a söre iható.

Halk nevetés támadt. A tiszt urak, kik majdnem mind irigyelték Havraneket, hogy célt ér a menyecskénél, nekihevültek:

Zsák hát megtalálta a foltját!

— Zsák? No ebben az esetben a pénz-zsák nem Havranek, hanem Horváthné. Tudjátok-e, hogy az öreg Havranek kitagadta a fiát?

Petrovics hadnagy csakugyan mindent tudott. Azt is, hogy Tata mellett nagy szőlővannak az özvegynek . . . Sok, sok hektoliter óbora, fuom, sőt legfinomabb rizlingje a komáromi pincében . . . Három háza is van, igaz, csak föld-zintések, de hát miért volna többnél több ezer forinja a takarékpénztárban . . . Aztán rész tulajdonosa a sörfőzdenek is . . . Ugy áml! Mindezt örökölte a gyermektelen özvegy, de magának is szépen volt, hisz a sörgyár az apját is gazdaggá tette.

A tiszturak szájtátva haligatták a leleplezéseket.

— Hej már szerencsés fickó ez a Havranek! Jól teszi, ha leteszi a kardját. Itt hagyja ezt a kaucióra szoruló cifra nyomoruságot és fényes civilpályát kezd . . .

— Meg aztán szerény kölcsönöket ad a régi pajtásainak . . .

Az egyik tiszt mégis megbotránkozott a tréfálkozáson.

S a j á t készítményü
menyasszonyi kelen-
gyék. Női férfi és gyer-
mek fehérneműek. -

Menyasszonyi kelengyék
Grünvald és Vahl
Budapest, Nagyvárad, Bécs.
Rákóczi-ut 5 szám. Telefon 193 szám.

S a j á t készítményü
menyasszonyi ke-
lengyék, Blousok,
Jouponok, pongyolák.

ségét maga a villamos mű viseli, Nagyvárad város közönsége csakis a befektetést engedte meg, de hozzá semmivel sem járul.

Ennek a műnek jövődjét egyszerűen megakasztani, a város részére való hasznóhatóságát megsemmisíteni nem szabad.

Fel volt vetve az az eszme is, hogy nem kell akkor a drága közzénnel dolgoztatni.

Igaz, de ezt a drága köszönet meg kell fizetni akkor, amikor a Jád-patak befagy s a tartalék-gépeket kell elővenni Nagyváradon.

Hogyha biztosak lennénk a tekintetben, hogy a Jád-patak be nem tagy s a vizesés állandóan működésben van, igazán örvendének rajta mi nagyváradiak, mert a villamos műhöz az energiát olcsón kaphatnánk, de a villamos művet eladni illetve tartaléknak átadni akkor sem szabad.

Dús László.

A Körözsbe fult gyermek.

A rendőrség épülete előtt.

Tegnap délelőtt 11 óra után egy szegény kis gyermek borzalmas módon lelte halálát a Körözsben.

A szerencsétlenség alig pár méternyire a rendőrség épületétől történt. Ha másutt történe valami szerencsétlenség, azzal hártja el a felelőséget magáról a rendőrség, hogy kevés a létszám s nem lehet mindenütt rendőr. Ez a borzalmas szerencsétlenség közvetlen a rendőrség épülete előtt történt s mikor száz számra összegyűlt a nép, még mindig nem lehetett rendőrt látni, holott a szerencsétlenség színhelyén, ha idejében érkezik rendőr, megmenthető lett volna a kis gyermek.

A szerencsétlenségről a következőket adjuk:

Krecsmarik hadapródiskolai gépész 7 éves kis Lajos nevű fia 10 órakor kijött az iskolából s a kissé fogyatékos felfogású gyermek, kit három évvel ezelőtt szél ért, a többiekkel

a rendőrség kapujáig ment. Innét azonban átment az utca másik oldalára, a Körözs-korlát-hoz s egy ideig nézte a vízben halászó másik gyermeket, majd lement a rozoga parton, a Parobek-gát felett ő is a part aljára.

A szegény fiu megcsuszott, vagy megszdült, nem tudni, csak hogy a vízbe esett.

Egy nagyobb fiu levetkezett s utána ment a kis gyerekeknek, de mikor nem tudta kimenteni, kijött a vízből, ahol egy rendőrnek elmondta a szerencsétlenséget. Mivel azonban a kisgyermeket nem látták a vízben, nem sokkal adtak a fiu állítására, hogy beleesett a kis fiu a Körözsbe, bár a kalapját bevitte a rendőr a rendőrségre.

Mikor már a nép nagy tömegben összegyűlt a parton s a rendőrség előtt, akkor került elő rendőr s kutatni kezdték a vízben a gyermeket, de nem találták. Végre Mokok kelmefestő munkásai egy tutajon indultak a szegény gyermek keresésére s ki is húzták a meder fenekéről.

A gyermeket bevitték a városházára az orvosi hivatalba, azonban már ekkor minden élesztési kísérlet késő volt. A szegény gyermek megfult a vízben.

A szomorú esetről a rendőri sajtóiroda a következő jelentést adta ki:

Krecsmarik Lajos hadapródiskolai gépésznek hasonló nevű 8 éves fia tegnap délelőtt 11 óra tájt, az iskolából hazament a Komlókert verőgölgő mellett lement a Körözs-partra s ott a kövekre leült és a vízbe görült. Egyszerre a fiu megcsuszott, belebukott a vízbe s rögtön le is merült. A közebe volt egy *Fellner* Rikárd nevű 12 éves fiu aki rögtön nekivetkőzött s utána ugrott a másikkal, de már nem találta, Végre *Dienes* r. ellenőr csolnakot hozatott, s ezen is kiesték a fiut, de hiába. Végre *Mokok* József kelmefestő munkásai tutajra kaptak és hosszas keresés után körülbelül 6—7 méterrel alább, mint ahol a fiu a vízbe esett, meglelték és kihúzták a hullát. A fiu, ki körülbelül fél

uniformisba bujtatott, őszinte nagy gyerekre... És aggódva rebegete:

— Ez a katonai pályád?

— Eh, lártár? Nem kell már. Mult év óta gyűlölm enyém kardot! Gyűlölm ezt a két csillagokat itt! Szeretnék letépni!... Jut eszébe: milyen betegen... itt lelkemben betegen jöttem vissza onnan... az Olmützből.

— Emlékszem. Jaj, hogy aggódtam! Mi történt? Csakugyan kitagadott atyád?

— Atyám? Kitagadott? Ó, megfojt a nagy szegyen!

— És miért. Néhány ezer forint adósság miatt! Ezt kellett volna kifizetnie. Nem akarta... Mondtam, hogy fejbőlövöm magam... Azt mondta, nem bánja! Hát édes apám ilyen ember? De nem kell már uniformis! Ledobom! Nem akarok uraskodni... Dolgozni akarok... Legyél enyém feleségem!

V.

A kintinban rég más a menyecske... Mások a tiszték, de a pletyka még a régiek táplálkozik. Egyik változata szerint Havas (Havranek) Ottó földbirtokos be-berándul tatai jószágáról a közeli Komáromba s a nagy fogadóba száll meg szép feleségével, ki már két fiat szült neki. Most már nem is tőri az édes hazai nyelvet s olyan dühös magyar, hogy a vacsra után, éjteltájban maga mellé rendeli az ábrándos cigány primást s a fülébe huzatja a Kossuth nótát.

óra hosszat volt a víz alatt, nem volt már életre kelhető. A gyermek hulláját szülei lakására szállították.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hir.** *Madách* Emánuel miniszteri tanácsos, a püspökségi javak átvételére kiküldött miniszteri biztos tegnap délben Nagyváradra érkezett. A miniszteri biztos lakása és hivatalos helyisége a püspöki palotában van.

* **Ingyenes tankönyv az állami iskolásoknak.** *Vasady* Lajos kir. tanfelügyelő átiratot intézett Nagyvárad városához, amelyben rámutat, hogy a most megnyitott állami elemi iskolákban igen sok az olyan szegény gyermek, akiknek szülei nem képesek a szükséges tankönyveket beszerezni. Nagyvárad városa az előző tanévekben is juttatott bizonyos összeget a szegény gyermekek tankönyveire, ez okból kéri a városi tanácsot, hogy ezuttal az állami iskolák szegény tanulói részére beszerzendő tankönyvekre némi összeget utaljon ki.

* **Végrehajtók értekezlete.** Az Európa-szálloda külön-termében értekezletet tartottak tegnap a nagyváradi tábla területén működő végrehajtók, amelyre meghívták a bíróság és az ügyvédi kar tagjait is. Megjelentek: *Bary* József, *Hlatky* Endre, *Szokoly* Tamás, dr. *Stokor* József, dr. *Krüger* Aladár, dr. *Várad* Ödön, dr. *Lánczi* József, dr. *Kripka* Henrik, *Palánkay* Károly, *Bárb* Pártén, *Ponorán* Lukács, *Kolthay* Győző, továbbá a végrehajtók közül *Szabó* Jenő (M.-Cséke), *Szarka* József (H.-Szoboszló), *Oláh* Géza (Debrecen), *Török* Dénes (Arad), *Najmágyi* Béla (Arad), *Tar* Gyula (Gyula), *Jóny* Lajos (Margita), *Szabó* Bálint, *Csathó* Jenő, *Várnai* Ferenc. Csatlakozásukat bejelentették és képviseltették magukat számosan az egész országból, Nagyszombattól Pancsováig. Az értekezlet lendületes szavakkal *Bakó* Bálint nyitotta meg, majd dr. *Krüger* Aladár felolvasta az általa és dr. *Várad* Ödön által készített emlékiratot, mely a végrehajtók államosítása mellett tör lándzsát. Dr. *Várad* Ödön, *Bary* József, *Jóny* Lajos, *Szokoly* Tamás és *Hlatky* Endre felszólalásai után az értekezlet az emlékiratot egyhangulag elfogadta, kimondta, hogy azt felterjeszti az igazságügyminiszterhez, amire *Szokoly* Tamás képviselőt kéri fel, azonfelül megküldik az emlékiratot a bírósági főnököknek, az ügyvédi kamarának, az összes napilapoknak és a bírósági végrehajtóknak.

* **Nincs elég víz.** A száraz, meleg időjárás meghozta a vízhiányt. A vízműtelepen a dr. *Károly* Irén által proponált munkálatokat befejezték s most már az összes kondenz-vízét külön szivattyuzza fel a gép az e célra épített új kutból. A berendezés kitűnően bevált, mert most már nem használ el a gép semmi vizet a köztölgasztásra előállított mennyiségből. Ennek dacára vízhiány van s bizonyos időben el kell zárni teljesen a vízvezetékét. Így volt pénteken éjjel is, mikor 11 órakor teljesen el volt zárva a vízvezeték, anélkül, hogy erről a közönséget értesítették volna. Ez a legnagyobb foku szabálytalanság s a közönség semmibe vevése. Elég

— No hát akkor nincs is katonavér abban a Havranekben! Nincs, ha mondom! A ki leteszi a kardját hűtelen lesz a zászlajához, az nem is született katonai!

Dühösen vágta ki és rögtön ott is hagyta a kantint.

IV.

Már napok óta hiába vártak a tiszték, hogy a sokat emlegetett »völegény« mint csufoni kezdtek, megjelenjen köztük. Horváthné is, mintha rá tartóbb lenne, alig néz be egy pillanatra az étterembe. Arról pedig kezd lemondani, hogy szokott nyájas ágát tovább is pazarolja a tiszt urakra.

Különösen *Petrovits* hadnagyot kerülte a tekintete. Föllázadt, ha eszébe jutott, hogy valamikor odáig elgyengült és még csak az alkalmat is elengedte jönni, hogy visszautasítsa a toladó hadfit.

Szemlesütve, boldogan osztogatta parancsait Horváthné. Olyan ártatlan szelid arcot vágott a pénzes koresmárosné, mint a menyasszonyok szoktak...

És még az nap este meghallgatta Havranek főhadnagy, a kit az óbor elérékenyített és rettenetes őszinte kezdett lenni... És ropogtatta mulatságosan a magyar szót:

— Imádok téged *Gizellám*! Most már muszáj hallgatni engem... teszek neked valomias... légy enyém feleség!

A szép asszony ez egyszer elfelejtett mosolyogni. Komolyon, hűségesen nézett erre az

HÖLGYEK!

A legdivatosabb és legújabb szabásmintáim megérkeztek. Személyzetemet a főváros elsőrangú szalonjaiból hozattam.

— A munkáért kezességet vállalok. —

ROTH ADOLF női szabó
NAGYVÁRAD, ZÖLDFÁ-UTCA 11 SZÁM.

baj, hogy nincsen elég vizünk s a vezeték el kell bizonyos időre zárni, de azt kellőleg tegyék közhírré. Ez kötelessége a mérnöki hivatalnak.

* **A város tisztántartása.** A csütörtöki városi közgyűlésen heves interpellációk hangzottak el a város utcáin és közterein tapasztalható közegészségellenes állapotok miatt. Rámutatott az interpellálók, hogy a legtöbb utcánk nemcsak poros, hanem valóságos szemétdomb s esős időkben pocsolyáktól bűzös. A köztisztaságról senki sem gondoskodik s ami seprést végeznek is, talán jobb volna, ha nem foganatosítanák, mert nappal locsolás nélkül végzik s csak felkavarják az utcák porát és szennyét vele. A városi tanács is tudja, hogy az interpellálóknak igazuk van, s tegnap rendkívüli tanácsülésben foglalkoztak a köztisztaság kérdésével. A tanács határozatával a köztisztasági eszközök, lovak, kocsik s az utcák tisztántartására szolgáló személyzet feletti rendelkezést a rendőrkapitány ügykörébe utalta. Együttal utasítja a városi majorost, hogy a költségvetésbe a szeméthordásra és locsolásra felvett fogatokat kizárólag a főkapitány rendelkezésére bocsássa; a rendőrkapitányt pedig utasítja, hogy az így rendelkezésére bocsátott erővel, a költségvetés keretén belül, saját körében a szükséges intézkedéseket, felelősség terhe alatt tegye meg arra nézve, hogy az utcák és közterek tisztántartása rendszeresen kezeltesse. Végül utasítja a tanács a főmérnököt, hogy az ezrekbe kerülő, de rossz utcaseprő gépeket azonnal helyeztesse jó karba és használható állapotba s a rendőrkapitánynak adja át. A kellő utasítás tehát megvan, de majd meglátjuk minő eredménye lesz. Takarítani való van elég, csak erély és erős akarat legyen hozzá.

* **Katonáink hazaérkezése.** A temesmegyei őrsi nagygyakorlatok véget értek. A nagyváradi József ezred ma, vasárnap este érkezik haza, az óriási fáradalmak után. Mint értesülünk, az óriási forróságtól katonáink nagyon sokat szenvedtek s a fáradalmak nagyon megviselték az ezred legénységét. A katonák közül igen sokan kidőltek s nagy számmal kerültek a kórházba. Különösen a legénység szálasabbjai dőltek ki s a kevésbé kitermett hadfiak kibírták a fáradalmakat.

* **Állategészségügyi szakértő a vasuti marharakodóknál.** A földművelésügyi miniszter értesítette Nagyvárad városát, hogy a nagyváradi és várad-velencei marharakodó vasutállomáshoz kirendelt Kondor Mihály m. kir. főállatorvost, továbbá Alexander Lajos és Székely Aron m. kir. állatorvosokat szakértői megbízatásuk alul felmenti s ezen vasuti rakodókhoz állandó szakértőül Konta Jenő m. kir. főállatorvost, akadályoztatása esetén első helyettesül Székely Aron m. kir. állatorvost és második helyettesül Frigyes Izsó városi állatorvost rendeli ki.

* **Óriási tűzvész.** Beél községbeli tudósítónk jelenti: Ma reggel három órakor a Bokszeg-Beél vasutállomáson Lerner Aladár budapesti fakereskedő cég taraktára kigyulladt és e sorok írásakor még a tatelep ég. Eddig legalább is 6000 méter olfa égett le, ami körülbelül

300.000 koronának felel meg. A tűz idáig nem volt lokalizálható dacára annak, hogy Arad, Világos, Pankota, Szt. Anna, Borossebes, Beél tűz-őrségei kivonultak. Emberéletben ezideig kár nem esett.

* **Feltámadt halott.** Cséffa községbeli tudósítónk igen különös esetről értesít bennünket. A cséffáról Gesztre vezető országúton egy Szabó Eszter nevű asszony haladt gyalog, akit bandukolásában utólért egy kocsi. Az asszony felkérkedett és a fuvaros felvette. Alig haladtak azonban néhány percig — midőn a fuvaros nagy rémületére az asszony holtan (?) terült el a kocsiban. A fuvaros félt, hogy ebből az esetből neki kellemetlensége lesz, fogta a holtakat vélt asszonyt és letette az országúton az árok szélére. Az asszony időközben kialakult a magába szedett szesz következményeit, éppen akkor, mikor a csendőr-őrjárat arra cirkált. A csendőr-őrjárat igazolásra szólította fel az asszonyt, ki mindent elmondott, így sült ki azután, hogy holtak hitték és mégis föltámadt.

* **A vetélytársnők.** Mezőgyán községben két menyecske egy embert szeretett. Adig míg egyik sem volt tisztában azzal, hogy kinek nyújtja Páris az almát, beérték olyan perpatvarokkal, amit szerelmes asszonyok szoktak előidézni. Végre azután az a boldog ember, akit két asszony is szeretett, megkérte az egyiknek Keresztes Erzsébetnek a kezét. A másik asszony fogta magát és leforrázta vetélytársnőjét, akit a gyulai kórházba szállítottak, őt magát pedig a csendőrség vette oltalmába, ami annyit jelent, hogy valószínűleg elmegy a kedve hasonló kalandoktól.

* **A népfelkelők jelentkezése.** Nagyváradon a népfelkelők időszakai szemléje október 1., 2. és 3. napján lesz. A városi katonai ügyi osztály ezúton is felhívja az érdekelteket népfelkelőket, hogy az időszakai szemlélet megelőzően a jelentkezési lapok a városi katonai ügyosztálynál átvehetők.

* **Nagy hűhó semmiért.** Egy nagyváradi újság napokon keresztül hasábos cikkben foglalkozott azzal, hogy a Berettyóújfalusi csendőrök agyba-főbe vertek egy oda való gazdát, ennek feleségét és leányát. Illetékes helyről arról értesítenek bennünket, hogy az egész hír légből kapott koholmány. A csendőrség tényleg megmotozta nevezetteket, azonban sem a motozáskor, sem azelőtt, sem utána nem lépte át a törvény határait. Így szól a Berettyóújfalura kiszállított csendőrtiszt jelentése. Miután a csendőrség ellen tényleg tettek ez ügyben feljelentést — ha kell várni a bíróság ítéletét, addig ebben az ügyben véleményt mondani legalább is — korai volna.

* **Széchenyi kör a kereskedelmi iskolában.** A nagyváradi felső kereskedelmi iskola Széchenyi Önképzőköré tegnap tartotta alakuló gyűlését Kolzmann János tanár elnök vezetésével. A tisztikar következőképp alakult meg: Elnök: Katz Rezső; alelnök: Ehrenkrank Hugó; titkár: Léb Lajos; altitkár: Háber István; főjegyző: Horváth Lajos; aljegyzők: Maar Gyula és Fülöp Miklós; főpénztáros: Schüch János; osztálypénztárosok: Szika István, Lukács Andor, Nagy István, Klár Andor, báró Gorup

György, Dávidovics Ármán; ellenőr: Hirsch Lajos.

* **Furcsa bankóbevaltó.** Siteri Mari ismeretes és többször büntetett csavargónő tegnap éjszaka a vasuti állomáson több falusi embernél próbát tett, hogy felváltanának-e neki jó pénzre holmi értéktelen reklám-bankókat. A ravasz nő addig próbálgatta a szerencsét, míg végre a figyelmessé lett rendőr bekísérte őt. Lezárták. Ezúttal nem először, de hihetőleg nem is utoljára.

* **Tűz a velencei plébánia földjén.** Tegnap délelőtt 11 és 12 óra között a várad-velencei katolikus plébánia földjén két kazal szalma és egy fél kazal polyva kigyulladt, leégett s ugyanígy a közelben levő és három gazda tulajdonát képező szalmakazal is. Összes kár 300 korona. A tüzet Stiansny Viktor 10 éves és ennek öccse: Ernő gyermekek eldobott cigarettavéggel idézték elő.

* **Szülők érdeke.** Minden szülő, akinek a gyermeke iskolába jár, saját érdekében eslelekszik ha az iskolában szükséges könyveket Sebő Imre könyv- és papirkereskedőnél szerzi be (Nagyvárad Rákóczi-ut Oláry-ház) Sebő Imrénél ugyanis bármely iskolába előírt könyvet meglehet kapni. Ugyancsak belehet szerezni nála papír, író- és rajszereket, mind kitűnő minőségben — feltűnő olvasó árban Sebő Imre igen jó hírű cég tulajdonosa, ugyanezért szívesen ajánljuk a közönség pártfogásába.

* **Borbélyok figyelmébe.** Figyelmeztetjük a borbély iparosokat, hogy dacára az országos vásárnak vasárnap déli 12 órakor üzletüket tartoznak bezárni, mivel ellenkező esetben kihágási uton bünhődnek. A mostani vásárnapon egész nap csak az ipari és kereskedelmi árusítás van megengedve tehát csakis ilyen üzletek tarthatók nyitva.

* **Lopás.** Kenyeres István asztalos-segéd Zöldta-szállóbeli lakásáról 4 darab aranygyűrűt és egy aranyláncot lopott el tegnap valaki. Az eddig ismeretlen tettest nyomozza a rendőrség.

* **Letiltott bérkocsis.** Klein Sándor bérkocsis-segédet állandó részegeskedése és a közönséggel szemben tanúsított durva magaviselete miatt a hajtástól eltiltotta a rendőrség. Klein úgy segített magán, hogy egy hajtási jogositványra ráhamisította a nevét és a 2. számú egyfogatu bérkocsit a minap este vendég után koválygott. A Szent László-téri r. őrszem azonban ráismert és elkobozta tőle a hamisított jogositványt. A rendőrség büntetőgyűlésen jár el Klein ellen.

* **Ujfajta kártyabarlang.** Tegnap délután a vasuti állomáson Lajos György és Adorján László bérkocsisok vígan huszonegyeztek. A bank már magasan állt (80 fillérig) mikor a váratlanul megjelenő Becsei őrmester hoppot mondott és letoglalta a bankot is, meg a kártyát is. Lajos György ugylátszik, nyereségen lehetett, mert fölöttébb durván támadt Becseire. Az eljárást folyamatba tette ellenük a rendőrség.

* **Brutális férj.** Ivánacs József tegnap éjjel a Porongyón összeszólkozott hites társával s azt úgy elverte, hogy véres fejjel kellett

Fiúk! — Menjünk Klein Sándor és Vilmoshoz Fő-utca —

Leányok! üzeltébe vásárolni, kapunk ott minden felszerelést ami szükséges, hogy az iskolában rendes tanulók lehessünk. Iskolaszakkák 23, könyvszettek 20, tentatartók 10, patent harisnyák 14, kötények 35, gallérok 5, ingek 70, kofferek 1 —, keték stb.

Grammophonok nagy választékban részletfizetésre is.

Intézetek részére teljes felszerelések.

a köznevelésbe beszállítani. A rendőrség folyamatosan tette az eljárást.

* **Találtak:** Két kendőt, egy esőernyőt igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen I. szobában.

Legujabb őszi kalapok és férfi divat újdonságok megérkeztek ROTH M. UTODÁNÁL.

* **Kellemes szórakozás.** Fülöp István az Európa szálloda tulajdonosa kellemes megjelentetésben részesíti vendégeit. Nap-nap után a esténként mozgó fényképes előadásokat tart, szép időben gyönyörű, Nagyváradon csaknem egyedül álló kertjében, kedvezőtlen idő esetén pedig a tágas étteremben. Hetenként háromszor újváltoztatásos műsor. Nagyszerű magyar konyha. Saját termései borok és állandóan finom csapolt Dréher-sör. *Belépti-díj nincs.* A zenét Pócsi Laci hírneves zenekara szolgáltatja.

* **Erdős és Grünfeld-cégnél** Bémer-tér Poyvár-palota. Megérkeztek az őszi kosztüm-, kelme és blouz selyem újdonságok, valamint az őszi felöltők. Kosztümök és felöltők jutá-

Reichard gyermek cipői a legjobbak. ::

* **MOLNAR H.** Bémer-tér cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea-sütemény kapható. Telefon 395.

* **Uj vendéglő.** A volt «Kecskeméty féle» vendéglő — mely a vidékiek kedves találkozó helye *Strobl János* vendéglős vette meg. Nagy helyiségek. Kiváló borok és frissen csapolt kőbányai sör hideg és meleg ételek állandóan kaphatók.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap: d. u. Bálikirályné, este: Lotti ezredesei.

Hétfő: Milliárdos kisasszony.

Kedd: Szép Galathea, Pajkos diákok.

Szerda: Csodagyermek.

Csütörtök: Szultán.

Péntek: Gretchen.

Sombath: Vig özvegy.

Vasárnap: délután Berger Zsiga, este: Naftalin.

Színházi jelentés.

Tisztelettel értesitem Nagyvárad és vidéke n. é. közönségét, miszerint 180 esti előadásra „Idény-bérlet” és 30 vasárnap esti előadásra „Kis-bérlet” címén az alábbi feltételek mellett bérletet nyitok:

Nagy páholy, 180 bérleti előadásra 1512 kor. a), b), vagy c) napokon, vagyis egyharmad bérletre 504 kor. Földszinti és I. emeleti páholy 180 bérleti előadásra 1296 kor. a b vagy c napokon, vagyis egyharmad bérletre 232 kor. Zsölle, 180 bérleti előadásra 324 kor. a b vagy c napokon, vagyis egyharmad bérletre 108 kor. Kőrszék, 180 bérleti előadásra 259 kor. 20 fill. a b vagy c napokon, vagyis egyharmad bérletre 86 kor. 40 fill. Tamlásszék, 180 bérleti előadásra 216 kor. a b vagy c napokon, vagyis egyharmad bérletre 72 kor. Erkelyszék I. sor, 180 bérleti előadásra 129 kor, 60 fill. a b vagy c napokon, vagyis egyharmad bérletre 43 kor. 20 fill.

30 vasárnap esti „Kis-bérlet” árai: Nagy páholy, 30 vasárnap esti bérleti előadásra 252 kor. Földsz. és I. em. páholy 30 vasárnap esti

bérleti előadásra 216 kor. Zsölle, 30 vasárnap esti bérleti előadásra 54 kor. Kőrszék, 30 vasárnap esti bérleti előadásra 43 kor. Tamlásszék, 30 vasárnap esti bérleti előadásra 36 kor. Erkelyszék I. sor, 30 vasárnap esti bérleti előadásra 27 kor.

A bérleti összeg két részben fizetendő és pedig: első fele a bérleti jegy átvételekor, a második fele a 90-ik, illetve a 15-ik bérleti előadás napján. A „Nagy-bérlet” 1908. évi október hó első napján, a „Kis-bérlet” október hó 4 én (vasárnap) veszi kezdetét. Bérelni lehet 1908. évi szeptember 16 án reggel 9 órától a Szigligeti-Színház igazgatói irodájában, I. emelet. A tavalyi t. bérlet jogai szept. 16. és 17. d. u. 5 óráig tartanak fenn, az ezideig meg nem újított, illetve ki nem váltott bérlethelyek új jelentkezőknek adatnak ki.

Nagyvárad, 1908. évi szeptember hó 10-én. Teljes tisztelettel Erdélyi Miklós igazgató.

A repülő ballett vendégjátéka. Az előre megállapított program szerint tegnap kellett volna a monte-carlói opera ballettársulatnak a vendégszereplést befejezni. A közönség azonban minden estén keresztül annyira elhalmozta tetszésével, elismerésével a repülő ballett szenzációs mutatványait, hogy Erdélyi Miklós színházigazgató a társulatot még három fellépésre visszatartotta. A repülő ballett még vasárnap, hétfőn és kedden lép föl az arénában. A műsor ezen a három estén természetesen teljesen új. Varázstündér c. látványos balettet adják elő. Bizonyos, hogy ezek a produkciók melyekhez hasonló eddig Magyarországon nem láttak, az újabb fellépéseknél zsufolt ház fogja megtekinteni.

A szinkör programja. Az elmúlt szezon legszebb sikertű vígjátékaiból és operettjeiből állította össze az igazgató a hét műsorát. Ebben a programban mindenki megtalálja azt a szánert, amit legjobban szeret s azt a darabot, mely a sok közül legjobban mulattatja. Hétfőn színpadra kerül a Milliárdos kisasszony, ez a nagyszerű operett, melynek bűbajos zenéje és kacagtató szövege méltán megérdemli, hogy jó ideig a műsoron szerepeljen. Kedden a két egyfelvonásos gyönyörű operett: a Szép Galathea és a Pajkos diákok elevenítik föl. Szerdán színpadra kerül a francia szellem egyik legbravurosabb terméke: a Csodagyermek, amely viharos siker mellett járta be a művelt világ összes színpadát. A Szultán — ez a csodás szép, melódikus, hangulatos operette — csütörtökön jut szóhoz. A magyar dalművek legzebbike hangzik fel ezen a napon a fabódében. Pénteken a satirikus éllel, pompás humorral megírt Gretchen játszák. Érdekes estéje lesz a szinkörnek szombaton. Új szereposztással mutatják be a Vig özvegyet. A címszerep Károlyi Leonánál marad. Valenciennel Diósy Nusira és Danilót Toronyi Gyulára osztották ki. Vasárnap a délutáni közönségnek előadják a Berger Zsigát teljesen új kabaré-számokkal fűszerezve.

Ruzsinszky Szalontán. Mint értesülünk Ruzsinszky Ilona, Somogyi társulatának volt tagja, két napi vendégszereplésre Nagyszalontára érkezett és ott fog hangversenyezni. A két előadás iránt nagy az érdeklődés.

Tündérvarázs. Mára újdonságot ígér a montecarlói kir. opera baletttársasága az újdonság címe: »Tündérvarázs«. A »Tündérvarázs« fantasztikus repülő balett, számos különféle összeállításban. Irta Hdrdenreich Haus. Zenéjét szerzette: Drigó Giovanni. A műsor: 1. Tündértánc, 2. Levegő-keringő, 3. Tündér-keringő. A balett-társaság, mely páratlanul szép játékaival oly szép sikert aratott, kedden tartja bucsu-felléptét.

Naftalin. A vigszínház nyári slágere tudvalevőleg Heltai Jenő fővárosi életképe, a Naftalin volt. Az elmés tollu humoristának ez a nyári darabja éppen olyan gazdag ötletekben és invencióban, mint a Bernát volt s a melyet a nagyvárad közönség is nagy tetszéssel honorált. A Naftalin a jövő vasárnap kerül először színpadra.

IRODALOM.

Megjelent a Jézus szt. Szive nagy képes Népnaptára az 1909. évre. Örömmel tudatjuk a magyar katolikus közönséggel, hogy az Egyházmegyei Könyvnyomdában Szombathelyen megjelent és kapható a »Jézus legszentebb Szive nagy képes Népnaptára az 1909-ik évre. Ez az országiszerte ismert és kedvelt népnaptár ezzel a kilencedik évfolyamot érte el. A naptárt már több százezer példányban olvassa a magyar katolikus nép édes hazáinkban. Az 1909-iki naptár 11 nagy nyolcadrés iv, vagyis 172 oldal terjedelmű és a szombathelyi püspöki főhatóság egyházi jóváhagyásával van ellátva. Szébbnél-szebb népies olvasmányok, hasznos tudnivalók, érdekes elbeszélések és leírások, szellemes adomák és talányok, közhasznú közlemények és hirdetések képezik a naptár változatos tartalmát. A naptárt nagyobb mennyiségben szállítva nagy kedvezményben részesülnek a megrendelők és a terjesztők. Egy postacsomag tartalma 20 drb. 5 kgr.-ig. utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése mellett bérmentve 660 kor. 100 drb. vasuton bérmentve 31 kor. Portón 33. kor. Egyen szám ára 60 fillér. Megrendeléseket gyorsan és legkészségesebben eszközöl az Egyházmegyei Könyvnyomda Szombathelyen (Vasm.) Egyes példányok minden könyvkereskedésben kaphatók.

„Egyházi Énekek.” Henning Alajos S. I. által a kath. tanuló ifjuság számára összegyűjtött és orgonakisérettel ellátott „Egyházi Énekek” második kiadása megjelent. Ez újabb kiadás 22 darabtal több éneket foglal magában és az első kiadásban előforduló hibák kijavítottak. A tanuló ifjuság jó hasznát veheti. Csinos papír-vászon kötésben ára 5 korona, Megrendelhető Kalocsán a „Hírnök”-nél.

Religio. Két hónapi szünet után ismét megjelent a Religio még pedig pompás, aktuális tartalommal. Első cikke a kath. öntudatról szól, érdemes lenne külön kiadni és terjeszteni. Tomcsányi B. Gizella és Margit szentéavatását hozza szóba, Mailáth József gróf a külföldnek szánt cikksorozatát közöl a nemzeti fejlődésről, Kmoskó Flindecs Petriének a szénai félszigeten kutatásait ismerteti, Fehlicska Jászi társadalmi utilitarizmusát és Pikler belátásos elméletét, Dudek pedig folytatja természettudományi leveleit, jelen levelében az ősnemzés problémájával foglalkozik. Előfizetési ára egy

Uj férfi-, fiu- és gyermekruha-üzlet.

Van szerencsénk a t. ruhavásárló közönség b. tudomására hozni, hogy **Zöldfa utca, (Zöldfa-szálloda épületében, a Sörcsarnok mellett)** e hó folyamán egy férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletet nyitottunk, hol legfinomabb szövetekből készült ruhák óriási nagy választékban és igen olcsó árak mellett kerülnek eladásra. **Jelszavunk:** »Kevés pénzért szép ruhát, jó ruhát és csinos ruhát. — Megtekintés ingyen, próbabevásárlással meglehet mindenről győződni — Kiváló tisztelettel

GELBERG és NAGY.

évre 12 kor. Megrendelhető Budapest, IX. Ferenc körút 39. sz.

„Kis pajtás” (szerkeszti Csöppike Csánika) 2-ik száma igazán kedves tartalmából kiemeljük a következőket: A gyermek fohásza. (Vers.) Irta; Dettó. Fáy D. rajza. — A kis Mariska álma. Irta: Rajkai Cecília. — Anyuka névenapjára. (Vers.) — A póruljárt basa. Történet a törökvilágból. Irta: Sárány István. Fáy D. rajzaival. — Három testvér. (Vers.) Irta: S. — Évike. (Elbeszélés.) Franciából: Katalin. Fáy Dezső rajzaival. — Csufolkodó csanika. Egész oldalas humoros kép. Irta: Nihil. Gulyássy rajzai. — kis számoló. (Vers, képpel) — Gyermekhírek. — Mulattató. — Tarka-barka. — Budapest nevezetebb épületei. Mátyás templom. — Gyermekirodalom. — Aranykalász. — Egyrői-másról. — Fejtörők. — Csöppike Csánika postája stb. A bemutatott eleven tartalom is igazolja, hogy a „Kis Pajtás”, mint legértelmesebb és legolcsóbb gyermeklap, méltó a pártolásra. Szeptember—január 3 K. Szept.—júniusra 6 kor. Megrendelhető: „Kis Pajtás”, Budapest, VII., Thököly-ut 16. címen. Mutatóvagy-szám ingyen. Tavalyi évfolyam 5 korona.

TANÜGY.

Tanév megnyitás a jogakadémián.
A nagyvárad kir. katolikus jogakadémián az 1908—1909. tanévi megnyitó ünnepély a következő programmal megy végbe: 1. Folyó évi szept. 15-én (kedden) délelőtt 10 órakor „Veni Sancte” a prémontrei templomban. 2. Gyülekezés a jogakadémia disztermében, ugyanott a) dr. Bozóky Alajos igazgatónak tanév megnyitó beszéde, e közben nm gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur arcképének leleplezése. b) Dr. Notter Antal tanárnak „A koronázás jelentősége a Szent István-féle alkotmányban” c. értekezése.

TÁVIRATOK.

Falk Miksa temetése.

Budapest, szept. 12. Falk Miksa — a „Pester Loyd” volt főszerkesztőjét óriási részvét mellett ma temették el. A temetésen a király képviseletében gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy jelent meg. Megjelentek még: Wekerle Sándor m. kir. miniszterelnök, Josipovich horvát miniszter, Wlassics volt közoktatásügyi miniszter, Fejérvári darabont kapitány, gróf Széchenyi Béla koronaőr, Láng Lajos egyetemi tanár, Bezeredy Viktor államtitkár. Továbbá az Otthon írók és Hirlapírók Köre, az újságírók nyugdíjintézete küldöttségileg.

A törökországi események.

Konstantinápoly, szeptember 12. Tasdsioglu Konstantin külügyminiszeriumi hivatalnokot kinevezték Lemnosz sziget muteszarifjává. A nevezett az első görög, kit állami hivatalnoknak neveztek ki.

Marokkó.

Tanger, szeptember 12. Mtugi Marakesbe bevonult és szultánná proklamálta Abdul Aziz-t, akinek irt, hogy azonnal jöjjön oda, különben mást fog szultánná proklamálni.

Páris, szeptember 12. A Matin tangeri jelentése szerint Muley Hafid levélben adott felhatalmazást El Menebhinek arra, hogy a hatalmak képviselőivel tárgyalásokba bocsátkozzék. Muley Hafid elvben el fogja ismerni az algecirasi aktát, számít azonban arra, hogy különösen a rendőrség szervezésének kérdésében kedvező változtatást fog elérhetni. Igyekezni fog továbbá, hogy speciális követeléseit tekintetében Franciaországgal kiegyezzen.

NYILTTÉR.

50 koronát

fizetek annak, ki **fehérbarna foltos vizsla kutyámat** — mely ma egy hete elveszett — **h a z a h o z z a** vagy pedig **nyomra vezet.**

Cím: Szent László-nyomda Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 3. szám.

Szülők figyelmébe!

Uri leány elemi oltályu tanulókat föl-vállal. — Ugyanott **hegedű órákat** ad jutányos áron. Cím a kiadóban.

Modern

= úri lakás =

(3 szoba, előszoba, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségek)

nov. 1-re KIADÓ.

Bővebbet Jókai-utca 15. szám a.

A legjobb kutyakalács volt és marad a Fattinger féle **Kutya-Kalács**, mely az összes e fajta tápszerrek közül a legjobb összetételű és táperejű. 50 kg. 23. — K., 5 kg. bérmentve 3. 20. K. Fattinger-féle **Puppy-Bisquit** kölyök kutyák részére. 50 kg. 26. — K., 5 kg. bérmentve 3. 50 K. Arjegyeket bérmentve küld **Fattinger's Patent Hundekuchen und Gellügel-futterfabrik, Wiener-Neustadt. 250-nél több első díj.** A Fattinger-féle tápszer állatorvosi ellenőrzés mellett készül.

Igazságszolgáltatás.

A gyermek rablói.

Krasznai Miklós és Tinkó István nagyvárad lakosok 10—12 gyermekeket a pincébe csaltak be és itt különböző fenyegetésekkel kicsalták tőlük 2 korona pénzüket.

A gyermekek szülőinek feljelentése alapján a nagyvárad kir. törvényszék büntető tanácsa tegnap elítélte Papp Józsefet 6 havi, Papp Sándort 3 havi fogházra.

Az elítéltek felebbezték.

A pálinka miatt.

Bagamér község korcsmájában széles jókedvükben mulattak ifj. és idb. **Dobos Zsigmond** és **Pelles János**. A korcsmában idogált **Szabó Imre**, ki azonban nem keveredett a társaságba. A jeles triumvirátus nem jó szemmel nézte Szabó Imrét, aki nem akart velük duházkodni.

Végre idb. Dobos Zsigmond Szabó asztalához ment és pálinkáját a földre öntötte. Szabó ezen annyira dühbe gurult, hogy a sőtartót vágta Dobos fejéhez. Erre azután Dobos asztaltársai neki ugrottak Szabónak és úgy elverték, hogy hónapokig volt kénytelen az ágyat nyomni.

A nagyvárad kir. törvényszék mint büntető bíróság, súlyos testi sértés büntetéseért 2—2 havi fogházra ítélte a verekedőket.

Az ítélet jogerős.

Akik pálinkát lopnak. **Miklós József** és **Bertalan Sándorné** 13 liter pálinkát loptak **Klein Ignác Csökmő** községbeli korcsmárostól.

Szigoruan szabott árak.

férfi pique ingek darabja	110,	140,	185	kr.
férfi zefir	95,	140,	195	„
férfi gallér minden fazonban	11,	15,	„	„
Tiszta selyem nyakkendők darabja	25,	38,	47	„

Gyermek fehérneműek rendkívül olcsó árban

!! Még eddig nem létezett olcsó árak !!

==== Csak jobb minőségű árak! ====

Szintartó tenis flanel minden színben	mtre	15	kr.
120 cm széles kosztüm szövetek	„	39,	55
140 „	„	75,	140,
Valódi francia delainok	„	55,	„
„ Sveiczi himzések	„	10,	15,

Tulkövetelés kizárva.

ARUHAZ A GÓLYAHOZ Szent László-tér (Holdas templom mellett) **GUTFRIED TESTVÉREK.**

E lap előfizetői 5 százalékos pénztári engedményben részesülnek.

Tetten érték őket, és cselekedetükért **Miklós József** 6 havi, **Bertalan Sándorné** 1 napi fogház büntetést kapott, ma a nagyvárad kir. törvényszéken.

Kedélyes vendég. Tóth Antal pálinkázni ment be Csillag Benő Nagyrábé község-beli korcsmárhoz. Fizetésre került a sor, Tóth fizetni nem akart és mikor Csillag erősen követelte az elfogyasztott pálinka árát, Csillag a nála levő fejszével életveszélyesen megsebesítette a korcsmárost. Ezért a bűnéért 6 havi fogházat mért rá a kir. törvényszék.

KÖZGAZDASÁG

Ertéktőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, szept. 12.

Osztrák hitelrészvény	—	—	631.25
Magyar hitelrészvény	—	—	748.—
Leszámitoló bank	—	—	743.75
Rimamurányi	—	—	561.50
Osztrák-m. államvasúti részv.	—	—	692.25
Közúti vasút	—	—	552.—
Városi villamos vasút	—	—	269.—

A gabonátőzsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, szept. 12

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt.	—	10.38
Rozs okt.	—	8.96
Zab májusra	—	—
Zab okt.	—	7.04
Tengeri máj. 1908.	—	6.85
Tengeri jul.	—	6.69

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1908. szept. 12.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	—	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	—	93.50
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	—	94.50
Magyar nyereséj sorsjegy kölesön	—	—	186.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	—	—	145.—
Osztrák járadék papirban	—	—	97.25
Osztrák járadék ezüstben	—	—	99.—
Osztrák járadék aranyban	—	—	116.50
Osztrák korona járadék	—	—	97.50
1860. osztr. államsorsjegyek	—	—	150.25
Osztrák magyar bankrészvény	—	—	1730.—
Magyar hitelbank-részvény	—	—	748.—
Osztrák hitelbank-részvény	—	—	631.50
Magyar hitelrészvény	—	—	689.50
London vista	—	—	240.—
Páris vista	—	—	95.50
20 márkás arany	—	—	23.51
20 frankos (Napoleonder)	—	—	19.09
Német birodalmi márka	—	—	117.62

A szüret határidejének megállapítása. A nagyvárad kir. hegyközségi birtokosok választmánya által a folyó évi őszi rendes közgyűlés megtartására határidőül 1908. évi szeptember hó 20. napjának d. e. 11 órája a városi tanácsstermébe kitűzetett. Miről a szőlő-

birtokosságot azzal értesitem, hogy a közgyűlés tárgyat a folyó évi általános szüret határidejének megállapítása fogja képezni. Kelt Nagyrádon a hegyközségi birtokosok választmányának 1908. szeptember hó 9. napján tartott üléséből. **Borde Ferenc, választmányi jegyző.**

REGÉNYCSARNOK.

A P É N Z.

Írta: C. V.

(Folytatás.)

21

Gyorsan távozott tehát az ajtótól s lábhegyen a külső pitvar ajtóhoz ment s ezt nagy garra lőtárva, ismét becsukta, mintha csak most érkezett volna.

A mellékszobában értekeztek erre nyomban elhallgattak s közönyös tárgyaktól kezdtek beszélni.

Dávid rövid idő múlva távozott.

Vilma a felől gondolkodott, miként hárit-hatná el a fenyegető veszélyt Andortól s noha egész lelki erejét igénybe vette, hogy nyugalmat szinleljen, sápadt arca elárulta olykor lázas izgatottságát.

A vastag asszony föl s alá járkált a szobában, egy terjedelmes papir legyezővel legyezgette magát.

A mint így sétálgatva, a legyező alól olykor Vilmára tekintte, egy mélyen észlelő figyelmét ki nem kerülte volna, hogy Léni ajkai olykor rejtélyes mosolyra fakadtak.

Egyébiránt egész napon át kivételesen keveset beszélt.

A fiatal leány tervét fontolgatta s e közben jól lehet bizonyos megállapodásra jutott, mert elszántan az asztalhoz lépett s kalapja után nyúlt.

— Egy tapottat seml rivalt rá a vastag asszony, nem fogod ma elhagyni a házat, mert — úgy akarom.

Vilma illdmosabbnak tartá nem árulni el ezuttal sem szándékát s visszahelyezé kalapját az asztalra, azon reményben, hogy legrosszabb esetben kilopja majd, mint a multkor a kapukulcsot feje alul, ha lefeküdt s elaludt.

De a kövér asszony csak nem akart lefeküdni; forróságról, szédülésről, főfájásról panaszkodva.

Elvégre, nagy későre levetett keményített szoknyáiról néhány réteget, de maradt még elég ama tüntető borítékokból testén, a fiatal leány nagy bánatára.

A torony óra éjfélt üt s Léni ágyába telepedett.

Vilma úgy számított, hogy mihelyt Cerberusa elalszik, kiveszi a kulcsot vánkosi alól s Andor megmentésére siet.

Legnagyobb rémületére azonban, úgy vette észre, hogy álom sehogy sem nehezül a vastag asszony szeméire; látta az ablakon besütő holdfénynél hánykolódni duzzadó pehely párnáin lomha testét, mintha egy cápa hánytá-vetette volna magát a habokon.

A fiatal leány rettentő izgalmak közt számolta a perceket; ma éjjeli két órakor fog a hegyes tör a kilincs érintésére lezuhanni — s az óra fél keitöt ütött!

A szorongatott szív legrettentőbb csüggedése közt Istenhez fohászkodik s kéri, hogy

csodákat műveljen — s valóban ama gondviselés, mely nem mindig siet segedelmünkre, de remény nélkül soha sem hegyja a szívet, ez a gondviselés mondom, most is a legrettegetesebb válság közepette, mintha reménynyel kecsegtette volna a már szakadozó keblet s mintha csodás működése eredményeiben nyilatkoznék!

A néhány perccel azelőtt még ágyában hánykolódó, most elaludt.

A fiatal hölgy elfojtot lélegzettel hallgatózik, saját szíve lázas dobogása az' egyetlen nesz az éj csöndjében.

Vilma éberül figyelt s most koronkénti mély lélegzetével hirdeté, hogy az illető mély álomba szenderült.

A fiatal hölgy ek' or gyorsan magára öltvén ruháját, lábhegyen a nyoszolyához lép s benyult a pehely vánkosi alá, hogy a kulcsot kivége — de e percben Léni vaskos keze ragadja meg gyöngye karát . . .

— Egy tapottat sem, álnok kigyó! rajta értelek nemde?! azt hitted elaludtam! . . . kiált föl bösz dühvel.

A fiatal leány érzette, hogyha az acél marok békőiből nem sikerül kiszabaditania kezét, Andor vesve van.

— Lelkemre! Léni, nem fog ön letartóztatni, ereszsen szabadon, hadd menjek! Ereszsen csak most az egyszer irgalomból, ám dobja reám az üveg palackot, mint a multkor szándékolta, hadd torzitsa el arcomat az üveg-szilánk s tegyen undokká, ismerhetlenné, mit bánom én! csak most az egyszer ereszsen! . . .

— Nem, kigyó! most fojtalak meg e percben, ha egyet moccansz!

— Ereszsen! kiált a fiatal nő, megkísértve, hogy kirántsa gyöngye kezét az acél marokból.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

N. S. Mindegyikten van valami, ami tehetősre vall, de van valami olyan is, ami a költőiségtől messze jár. Telik onnan jobb is.

A szerkesztésért felelős
Dr. VUOSKICS GYULA.

„Iskolai”

beiratások alkalmával a szülők b. figyelmét felhívja czipő szükségleteinek beszerzésére a . . .

„MOSKOVITS” czipőgyár.

Nagyvárad Kossuth L.-u.

:: 5. gyár épület. ::

Női divat terem.

Neuländer D. Dezső angol és francia női divatterme

Nagy-Körös-utca 3. szám.

Vidéki meghívásra saját költségemen azonnal kitázom. Legmodernebb szabás és minden időben a legújabb divatlapok.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy nálam készülnek a legkényesebb igényeknek megfelelő zsaket kosztümök, ugy szintén francia toilette a legszebb kivitelben. A nagyrabcsült hölgyközönség szíves megrendelését kérve, vagyok kiváló tisztelettel,

BOHN M. és TÁRSAI

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
a szakmában Ausztria-Magyarországon a

NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. — Legelőkelőbb referenciák. — Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből
VAEOXID természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek. Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Képvisele: H. Weisz József.

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági átfedőcserep 272. sz. sz.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedőcserep 283. sz.

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR JELZÁLOGKÖLCSÖNEI.

A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár (Nagyszében) ad félévi tőkét és kamatokat magukban foglaló egyenlő részletekben teljesen törleszhető jelzálogkölcsonőket és pedig 10, 15, 18, 23, 25, 27 1/2, 32, 35, 40, 41, 44 1/2, 50-évi törlesztésre.

Kölcsönkérvényeket elfogad: BREITENSTEIN és FRIEDLÄNDER Teleky-utca 40. sz. ki egyszerűsre mind bővebb felvilágosítást is nyújt.

170

Berkes Bertalan

Nagyvárad, Zöldfa-utca 21. sz. a.

TELEFON 180. — TELEFON 180.

Gazdálkodóknak gépolaj továbbá zsir, kátrány stb. Vidéki kereskedőknek cipőkrém, parkett fényezőmáz, Emke lakkok stb. vételénél legnagyobb árendmények.

20 krajcár kilója
a mézédés legfinomabb chassellias és muskotály.

csemege szőlőnek

MERTZ
fűszer- és csemege üzletében, Körös-utca.

— Telefon szám 448. —

Ezen szőlő kizárólag eredeti 5—6 és 10 kilós kosarakban lesz árusítva, kosár hozzá ingyen. Magyar bodegámban a legjobb hegyborok legolcsóbb árban lesznek kimerve. Pontos kiszolgálás.

Pollák Zsigmond

30 év óta fentálló jó hírnevű rőfős és divatáru nagy raktárában elárúsításra kerülnek az összes raktáron levő őszi újdonságok vászon, damaszt és ágy garniturok. Mindenkinek saját érdeke, hogy ezen áruházat felkeresse, mert oly olcsón sehol sem szerzheti be szükségleteit, mint ezen fent nevezett cégnél.

Tisztelettel

POLLÁK ZSIGMOND

Kossuth utca elején.

UJ!!

UJ!!

SZEPESSY ANDOR

angol uri-szabó szalonja megnyit

Raktáron vannak a legdivatosabb szövetek. Kívánatra a mintákkal házhoz megyek.

Kolozsvári-utca   Templom tér.

Harmos János

Naponta 3-szor friss sütemény.

:: pékmester ::
NAGY-VÁRAD,
:: Uri-utca. ::   Sütések elfogadtatnak.

Rákóczi-út
Oláry-ház

TANKÖNYV

és iskolaszert szükségletünket szerezzük

SEBŐ IMRE

könyv és papirkereskedésben Nagyváradon Rákóczi-út.

Rákóczi-út
Oláry-ház

Gerstenbrein Tamás és Társa

szobrász és kőfaragó mester Nagyvárad, Rákóczi-út 55. (Diósi fatelep).

Ajánlja nagy raktárát: Saját készítményű márvány, gránit, syenit, labrador szíremlékekben. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, ugyszintén régi sírboltok s sírkövekrenoválását a legolcsóbb árak mellett.

Első erélyi géperőre berendezett kőfaragóműhely és sarkó gyár.

Kolozsvár, Dézsma-utca 21. sz.

Közponri iroda Nagyszében Fleischer u. 17.

Fióktelepek:
Déva. Kolozsvár. Bánpatok

Magy. kir. államsavutak. Üzletvezetőség Miskolc.
18068 szám.

Pályázati hirdetmény.

Alőírott üzletvezetőség miskolci szertárában, az 1908. év folyamán összegyűlömlő XVI. 25 tét. 1006 (egy ezer mm.) ócska vasbádógot értékesíteni óhajtván, ennek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen mennyiségből 500 mm azonnal, 500 mm pedig 1909. évi január hó végéig fog az illető vevő fél rendelkezésére bocsátatni.

A magyar királyi államvasutak részéről határozottan kikötetik, hogy a vasbádóért felajánlandó egységár, az anyagnak a miskolci szerárban való átvétele mellett tétessék. A bádognak vasúti kocsiába való felrakásáról a vevő fél saját költségén tartozik gondoskodni. Oly kikötés tehát, hogy az anyag a fél által meghatározandó távol ságra vagy valamelyik állomásig bérmentesen szállítassék, határozottan mellőzendő, mert az ilyen ajánlat figyelembe nem vétetik.

Az esetben, ha a vevő fél a bádognak vasúti kocsiába való felrakását nem saját emberei által eszközölteti, hanem azt a szertár által kívánja fogantatni, akkor tartozik a szertár által ezen műveletért felszámított költségeket a Máv-nak megteríteni.

A fentebb felsoroltakon kívül az ajánlattevő magára nézve kötelezőnek elismeri az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122291—1896 szám alatt fennálló általános feltételeinket, melyeket saját és két tanu aláírásával és 60 fillér magyar okmánybéllyel ellátva, okvetlenül ajánlatához csatolni tartozik.

Ezen feltételek az Igazgatóság nyomtatványtárából 30 fillérért megszerezhető. Vidékieknek ezen feltételek a magyar királyi államvasutak nyomtatványtárához intézendő írásbeli megkeresésre a megfelelő ár és a szükséges postabélyeg előzetes be- küldése esetén megküldetnek.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy beír- ient 1 koronás magyar bélyeggel ellátott sértetlen borítékba tett és lepecsételt ajánlataikat a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetőségének I. általános osztályához következő címmel:

»Ajánlat ócska vasbádó megvételére 18068 908 számhoz« 1908. évi szeptember 30-ik napjának déli 12 órájáig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és az említett anyag és leltár beszerzési osztályában ingyen kapható ajánlati mintán és annak rovatá- nak pontos kitöltése mellett állítandók ki.

Az ajánlati árak korona értékben, számokkal és betűkkel olvashatóan kiteendő.

Nem az általunk kiadott ajánlati mintán ki- állított, vagy ténylegtől eltérő feltételeket tartal- mazó ajánlatok nem vehetők figyelembe.

Bánatpénzképen a megvenni szándékolt anyag- mennyiségnek és az azért felajánló t egységár sze- rint kiszámított értékösszeg 5 százaléka, az aján- lat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nap- pal déli 12 óráig készpénzben, vagy állami leté- tekre alkalmas értékpapírokban gyűjtőpénztárunk- nál leteendő.

A bánatpénzt vagy az arról szóló leteti je- gyet, mely utóbbi az ajánlattevő birtokában ma- rad, az ajánlattal egy boríték alatt nem szabad beküldeni. A bánatpénz letétele az ajánlaton fel- említendő.

Egyéb, vagy lebonyolított ügyletek biztosítá- sára letétünkben levő bár felszabadult biztosítékok ezen ajánlathoz nem fogadtatnak el bánatpénzül.

Bánatpénz, vagy a fentidézett aláírt feltételek nélkül, ugyszintén elégtelen bánatpénzzel nem sért- tetlen és le nem pecsételt borítékban, vagy elkésve beérkezett ajánlatok, vagy olyanok, melyek a fen- tebb felsorolt feltételektől eltérő kikötéseket tartal- maznak, figyelembevételre nem számíthatnak, ugy- szintén olyanok sem, melyekben javítások vagy vakarások fordulnak elő.

Pótajánlatok egyáltalában nem vétetnek tár- gyalás alá. Az ajánlattevő ajánlatával annak fel- bontásától számítandó 4 héti kötelezettségben ma- rad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlat tetszés szerinti részmennyisgre is szólhat, de a magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége is fenntartja magának azt a jogot,

hogy tetszés szerinti részmennyiséget engedhessen át, melyet ajánló, hacsak annak ellenkezőjét ki nem kötötte, elfogadni köteles.

A magyar királyi államvasutak miskolci üz- letvezetősége fenntartja magának továbbá a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az aján- lott árakra, szabadon választhasson s hogy végre a cél elérésére bármi másféle intézkedéseket is te- hessen.

Miskolc. 1908. szeptember hó 4 én.

Az üzletvezetőség.

A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége.

35678—III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Kishegyes- Bácsfeketehegy állomásán lévő buffet bérletére 1908. évi december hó 1-től számítandó három évi időtartamra, azaz 1911. évi november hó 30-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az 1 korona bélyeggel és »Ajánlat a magy. kir. államvasutak Kishegyes - Bácsfeketehegy állomásán lévő buffet bérbevételére a 35678. számhoz« felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbén a kellő okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparendély, honossági igazolvány stb.) felszerelt ajánlatok 1908. októ- ber hó 15 én déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapest jobbpárti üzletvezetőség titkári hivatalához (Budapest, VIII., Kerepesi-ut 3. szám) posta útján térti vevény mellett nyuj- tandók be.

Bánatpénz fejében pedig 100 azaz száz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalm- as értékpapírokban nevezett üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál 1908. október 14 én déli 12 órájáig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennygy napnál nem régiebb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíttatni.

A buffet bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztá- lyában (Budapest, VIII., Kerepesi ut 3. szám, II. em. 80 ajtó), vagy a szabadkai forgalmi tőnöksé- nél a hivatalos órák alatt megtekint- hetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött ha- táridőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A magy. kir. államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül a felajánlott bérre szabadon választhassanak.

Tájékoztatásul még megjegyezzük, hogy a vendéglős az állomáson lakást nem fog kapni s hogy ugy a buffetasztal felállításáról, mint a vendéglői iparhoz szükséges hatósági engedély megszerzéséről neki magának, saját költségén kell gondoskodnia.

Az üzletvezetőség.

Magyar királyi államvasutak.

204757—1908. C. III.

Uj személydijszabás életbeléptetése.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a Baja-Zombor-Ujvidéki és Hegyerfektehegy-Palánkai h. é. vasutaknak »Dél- dunavidéki h. é. vasut« cím alatt történt egyesülése folytán ezen vasuton f. évi november hó 1-én uj személydijszabás lép életbe, mely által az 1906. évi február hó 1-én életbe lépett személydijszabá- sok érvényen kívül helyeztetnek.

Az uj személydijszabás mellyel a menetdíjak részben felemeltetnek részben leszállítottak a magy. kir. államvasutak dijszabás elárusító irodájá- ban (Budapest, Csengery-utca 33. szám) 20 fillérért kapható.

Budapest, 1908. szeptember hóban.

Az igazgatóság.

Kovács József

katonai- és polgári cipész.
Ortophéd munkák.

Nagyvárad, Beöthy Ödön-utca 35.

Magy. kir. államvasutak igazgatóság.

174158—1908. CIII. sz.

Uj személydijszabás életbeléptetése.

Az eger-putnoki h. é. vasuton a megnyitás napjával zónarendszerű személydijszabás lép életbe.

Az uj személydijszabás a magy. kir. állam- vasutak dijszabás elárusító irodájában (Budapest, VI., Csengery utca 33. szám) 20 fillérért kapható.

Az igazgatóság.

Magy. kir. államvasutak igazgatóság.

211408—CIII. 1908.

Mérsékelt áru menettérti jegyek életbeléptetése.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint f. évi október hó 1-től kezdődőleg a körmend-zalalövő-öriszentpéteri-muraszombati h. é. vasut Pankasz állomásáról Körmendre és viszont 1-70 korona menetáron, továbbá Dávidháza és Kotormány állomásról Körmendre és viszont 2-80 korona menetáron két napig érvényes III. osztályú mérsékelt áru menettérti jegyek fognak kiadatni.

Dr. Alvány

kir. tanácsos, igazgató helyettes.

Közgazdasági Bank Részvénytársaság Nagyváradon.

Belépési felhívás.

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság (Teleky-utca 10) üzlet helyiségében 1 koronás szövetkezetet alakít.

»Közgazdasági Koronás Taka- rék és Hitel szövetkezet« címmel, október hó 1-től kezdődő 3 évi időtar- tamra.

A beiratások üzletrészenként 20 fillér beiratási díj lefizetése mellett a Közgaz- dasági Bank részvénytársaság (Teleky-u. 10) üzlethelyiségében és a körözött alá- írási ivenek eszközölhetők.

A heti egykoronás üzletrészek besze- dését minden helybeli szövetkezeti-tagla- kására küldött óvadékkal bíró pénzbesze- idő, szolgálja eszközi. A vidéki szövetkezeti tagok befizetéseket a postatakarék pénztári utján portó mentesen teljesíthetik,

Közgazdasági Bank R.-T.

Vendéglő átvétel!!

Van szerencsém a n. é. közönsé- get értesíteni, hogy

==== Kolozsvári utca ====

53. szám alatti vendéglőt átvettem a hol kizárólag tisztán kezelt jó italokról és elismert jó konyhá- ról állandóan gondoskodva van.

Tömeges partfogást kér **Glicce Antal,** vendéglős.

Tüzifát

legolcsóbb napi árakon házakhoz
szállítanak

Weiszberger és Társa
tüzifa kereskedők.

Megrendelő iroda: **Stein Lajos**
Nagyvárad, Fő-utca Nyíri ház
Fatelepe: Várad-Velence. — Telefon: 688.

Magyar királyi államasutak.

218.991—908 Fiv.

Hirdetmény.

Az őszi hadgyakorlatok alkalmából, a polgári teherárak forgalmának korlátozása és szállítási póthatáridő alkalmazása iránt tett intézkedésekről.

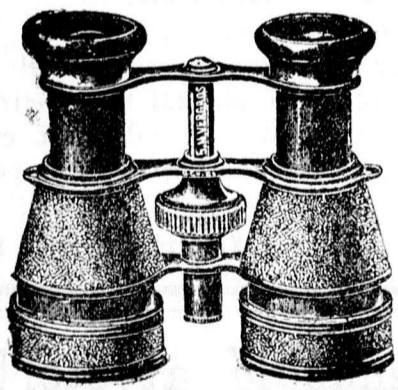
A veszprémi vidéki őszi hadgyakorlatok alkalmából a csapatok elzárítása folytán nagy mérvben igénybe vett s alább megnevezett vonalainkra nézve, a következő intézkedések tételnek:

1. Eolyó évi szeptember hó 18., 19., 20. és 21-én a polgári teherárak (élő állatok és gyorsan romló árúk kivételével) felvétele és kiszolgáltatása Városlód, Herend, Jutas, Veszprém, Zircz, Varsány, Hajmáskér, Várpalota, és Zichyfalva állomásokon szünetel.

2. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ó nagyméltóságának f. évi július hó 30-án 7234—III. sz. alatt kelt engedélye s az üzletszabályzat 63. §. (3.) 2. pontja, valamint a vasúti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény végrehajtási határozmányainak 6. §. alapján az érvényben álló szállítási póthatáridőkön kívül f. évi szeptember hó 17—21-ig terjedő napokon még 5 napi szállítási póthatáridő fog felszámítani mindazon polgári teherárak után, (élő állatok és gyorsan romló árúk kivételével) melyek a székesfehérvár—celldömölki, székesfehérvár—sárbogárdi, székesfehérvár—paksi, jutas—györi, jutas—veszprémi és jutas—dombóvári vonalak állomásain felé tartanak vagy ezekre rendelkez, továbbá a melyek ezen vonalakon való átmenetük közben szeptember hó 17—21. között feltartóztatva lesznek.

Budapest, 1908. évi augusztus hóban.

Az igazgatóság.

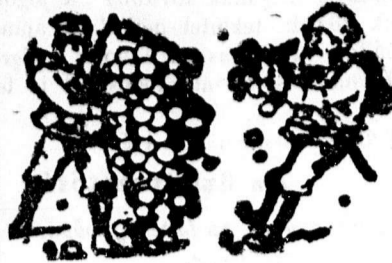
Megfelelő szemüvegek orcsiptetők, francia színházi látszóvegek, kipróbált hőmérők, mérnöki műszerek nagy választékban kaphatók

Klein Húgó

látszerésznél Nagyvárad, Rákóczi-út (Orsolya Zárda.)

Javítások rögtön eszközöltenek!
!! Saját műhely!

Szőlő-oltványokat

szállít,
fajtisza
sárgáért
jótállva
legdusabb
választék-
ban a már
évek óta
elsőnek

és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep.

Tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 28. sz. (Nagyküküllő-megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkező elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelőének megtevése előtt az ismerős személyiségektől úgy szó mint írásbelig bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás folytán a város tulajdonát képező szántóföldek haszonbérbeadása céljából f. évi október hó 15-én s esetleg következő napjain d. e. 9 órától és délután 3 órától kezdve a helyszínen nyilvános árverést fogok tartani.

Az árverés az újvárosi földeken az árapasztó csatorna menti területnél fog megkezdetni, folytatatik a Várad olasz-i szántóföldeken és befejeztetik a Várad velencei szántóföldeken.

A haszonbérleti év kezdődik 1908. évi november hó 1-ső napján s tart 12 egymást követő éven át. A haszonbérbe adandó terület mintegy 1000 holdat tesz ki 1200 □ ölével számítva és kevés eltéréssel 2 és 5 holdas részletekben fog bérbe adatni.

Kikiáltási ár a mostani haszonbéri összeg, melyhez még külön hozzájárul a mezőőrber holdanként 2 koronájával számítva.

Az első évi haszonbér és a mezőőrber a legtöbbet ígérő által az árverés leütésekor azonnal befizetendő az árverési küldöttségi elnök kezéhez, ellenkező esetben árverelő kárára és veszélyére azonnal új árverés fog tartatni.

Az árverésben csakis Nagyváradon állandó lakással bíró egyének vehetnek részt. más községben lakó egyének árverésre csak akkor bocsájthatnak, ha helybeli lakos árverésre nem jelentkezett, vagy pedig az eddig fizetett haszonbéri összeg sem ígértetnék meg, helybeli lakosok által. Az árverési feltételek alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelőket tett ígérete és az árverési feltételek azonnal kötelezik, ellenben Nagyvárad város közönségét csakis az árverés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével.

Nagyvárad, 1908. szeptember hó 12-én.

Komlóssy József, tanácsnok.
mint az árverési küldöttség elnöke.

Tötös Mihály

Épület és díszmű bádogos mester
:: Bethlen-utca 36. szám. ::

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget hogy épület és díszmű bádogos munkáim mellett ellátgadolok teljes fűdő berendezéseket, szőkő-ú akat és vízvez. tékeket saját rezervával, ugyszintén házaknak egész éven át jókarban tartását.

Nagyobb vállalatnál költségvetéssel díjtalanul szolgállok.

Helybeli és vidéki telefon száma 386.
Ugyan ott két tanuló felvétetik.

Magyar királyi államasutak.

211002—908 sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államasutak igazgatósága szombathelyi és debreceni szertáraiban ez idő szerint tényleg kész eiben evő 5600 métermázsa acéllal kevert ócska öntőt vas fék tuskónak eladására nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlat benyújtására szolgáló ajánlati űrlap, mely egyuttal az egyes szertárakban rendelkezésre álló mennyiségeket is feltünteti — anyag — és leltár beszerzési szakosztályunkban egy példányban ingyen kapható vagy kívánatra postával is megküldetik.

A nyertes ajánlattevők a féktuskókat az értékesítés vételéről számított négy hét alatt a vételárnak előzetes lefizetése mellett átvenni és a szertárakból eltávolítani tartoznak.

Minden ajánlattevő ajánlatával annak elintézéséig visszavonhatatlan kötelezettségében marad,

Egyebekben az ezen hirdetmény folytán benyújtandó ajánlat alapján kötendő ügylet nézve az ócska anyagok eladására 122291—1896 szám alatt fennálló általános feltételek mérvadóak.

Pályázni kívánók felkértenek, hogy erre vonatkozó 1 koronás magyar okmányb. jeggyel ellátott lepecsételt és sértetlen borítékban elhelyezett ajánlataikat ezen külfelirással: «Ajánlat 211002—908 számhoz, ócska féktuskók megvételére» folyó évi szeptember hó 18 án déli 12 óráig az alulírott igazgatóság anyag- és leltár beszerzési szakosztályánál (VI. Andrassy ut 73 sz II em. 43 ajtó sz. a.) benyújtani szívykskedjenek.

Ajánlat benyújtását megelőző napon déli 12 óráig a megvenni szándékolt anyag ajánlati ár szerinti értékének 5 százaléka bantpénzként teendő le főpénzárunknál készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban.

Bantpénz nélküli elégtelen bantpénzzel bíró nem az előirt űrlapon le nem pecsételt, nem sértetlen borítékban, a fentiekből eltérő feltételeket tartalmazó vagy elkésve beérkezett ajánlatok és pótajánlatok nem vétetnek fgyelemb. ugyszintén olyanok sem, melyek javításokat vagy vakarásokat tartalmaznak vagy táviratilag tételnek.

Ajánlatok tetszés szerinti részmenyiségekre is tehetők, de az alulírott igazgatóság is fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlati árakra — tetszés szerint választhasson s ha csak az ajánlatban annak ellenkezője világosan ki nem köttetett — tetszése szerint részmenyiségeket engedhessen át, e-eltleg a cél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1907 év szeptember havában.

Az igazgatóság.

!!! Idei akác méz !!!

NAPONTA friss tea-vaj

NAPONTA frissen pörkölt kávék

NAPONTA legizletesebb francia vaj

csemegeszőlő szétküldés.

BORNYOMÓ ZSÁKOK,

ÜRMÖSÁGYHOZ szükséges anyagok. Nemkülönb. tiszta és friss fűszerárak a legelőnyösebben beszerezhetők

MEZEY JÁNOS és TÁRSA

fűszer és csemege üzletében Szent László-tér nagyvárad takarékpénztári épület. Telefon 249.

! Friss töltésű ásványvizek. !

Legjobbak
a
Moskovits
czipők.
Kossuth-utca 5.

Spitz Jenő

épület üveges
Nagyváradon,
Nagy Teleky-utca 16. sz.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy egy a mai kornak teljesen megfelelő üveg, porcellán, tükör és kép üzletet nyitottam. Raktáron tartok mindenféle szervizeket, lámpákat, tükröket, képeket a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig.

Elfogadok képek keretezését, épületek üvegezését és egész éven átali jókárban tartását mérsékelt árak mellett.

Nagyobb épületek üvegezéséhez költségvetéssel szolgálok. Szíves meghívásra bárhol megjelenek. Csak kérem egy levelező lappal felkeresni méltóztassanak. A nagyérdemű közönség pártfogását kérem.

Spitz Jenő, üveges
Egy liter petróleum 20 fillér.

Kapható minden elsőrangú vendéglőben és kávéházban.

Wallerstein Fülöp Fiai cég

:: Bémer-tér, Pannónia mellett ::

a bekövetkezett

:: holt idényre ::

a rőfös áruk árait
tetemesen leszál-
litotta.

Pénz.

Olesó

tőketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való *adás-vételét* vagy *bérlését* a legsikeresebb eredménnyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financiroza.

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.

27

Telefon szám 424.

Az őszi ujdonságok már megérkeztek!!

Férfi kalapok, ingek, nyakkendők, és zsebkendők különlegességek, női berliner, gyapju és selyem kendők, és escharpok. — Schroll féle sitoakok és vásznak paplanok mesés olcsó árakban! Szabó keliékek, bélés áruk!

Kézimunkák és minden hozzávalók

!! FELTŰNŐ OLCSÓ ARAK !!

KLEPFER ALBERT

— FÉRFI ÉS NŐI DIVATÁRU TÁZÁBAN. —

Nagyvárad, Teleky-utca 28 szám.

:: TELEFON 703. ::

LÉVAI MÁRTON

könyvkötészet,

vonalzó-intézet

és üzleti könyvgyár

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut (saját-ház.)

Most jut eszembe, hogy

iskolai

harisnya, női és férfi harisnya, keztü, trikó, kötött kabátka és mellény, sálkendő, valódi Jäger tanár-ruházat és esőernyőknek a legversenyképebb beszerzési forrása.

BARTOS H. és TSA

kizárólagos harisnyai és ernyőkülönlegességi üzlete

NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 2.
(Bazár-épület.)

!! Javítások elfogadtatnak !!

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Allandó raktár: háló, ebédlő, szalon berendezések, mindennemű modern stílus szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok rendkívül nagy választékban. 220

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.
Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál
SZÉRSÁVDUS, KELLEMES, SAVANYKAS IZÚ, VASMENTESITETT,
RENDKIVUL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.
ÜDIT, GYÓGYIT! **ORVOSILAG AJÁNLVA.**

Ivőgyógyomásra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemé-
dence idült hurutjainál, húgykő- és fűvényképződésnél, a lég-
utak és a kiválasztószervek hurutos lántalmáinál kitünő hatásu-
nak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buzziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.
Főterakat Nagyváradon: Friedl és Jörös cégnél.

Hirdetések

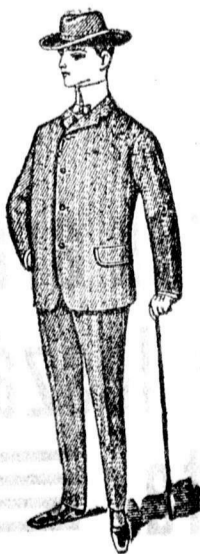
felvételnek
a kiadóhivatalban.

Tanuló fizetéssel felvétetik!

Cím a kiadóban.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Iskola idény beálltával
fedezzük szükségletünket kész
fiu- és gyermek-ruhákban csakis

Kálmán Ferencz

férfi-szabó, kész ruhaárúházában.

Nagyvárad, Rákóczi-út.
(az Orsolya-zárdával szemben.)

legjobb helyen készült munka, utól-
:: érhetetlen olcsó szabott árak, ::

Az őszi és téli áruk kiárusítása megkezdődött

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-téri nagy áruházában,

hol a legjobb minőségű őszi és téli kelmék, se-lyemblousra valók, őszi és téli felöltő modellek, szőrmegallérok, kabátok, fehérneműek, vásznak, szőnyegek, függönyök, asztalneműek stb.

végeladási árban árusíttatnak ki.

Saját érdeke tehát mindenkinek, hogy ebbeli szükségletének beszerzése előtt a cég áruházát felkeresse, hol az áruk rendkívüli olcsóságáról az áruk jó s á g á r ó l személyesen is meggyőződhetik.

Elsőrangú divattermeiben a legszebb angol kosztümök és francia toillettek igen jutányos árban vállaltatnak.

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-tér.

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv.-társ Lipcse és Eger.

HAVI FIZETÉSSEL!

Könyvkihordó asszonyok felvételnek **Sebő Imre** könyvkereskedésében Rákóczi-ut.

Kész gyászruhák
:: raktáron. ::

Wéber Testvérek

Mérték utáni megren-
delések elfogadtatnak

kész női és gyermek ruha áruháza Nagyvárad.

Rákóczi-ut Bémer-tér sarkán.

Nagyvárad és Biharmegye legnagyobb kész női és gyermekruha áruháza.

NAGY VÁLASZTÉK.

Kész leányka ruhák és kabátkák, kész női pongyolák, aljak és fehérneműek olcsó bevásárlási forrás.

Megrendelések 2 nap
- alatt készülnek. -

TELEFON 684.

Wéber Testvérek

Bémer-tér.

Cipők! Kalapok! A legtartósabb
: kivitelben! :
Leitner Lázár cégnél Zöldfa-utca.

NEUMANN M. cégnél

cs. és kir. ud-
vari szállító **Nagyvárad (Kishidfő.)**
Kizárólag saját készítményű férfi- és női ruhák készen és mérték után óriási választékban kaphatók. — Városi és vidéki telefon 88.

Megérkeztek LEITNER MARTON céghez

a nyári idényre óriási választékban a legújabb divatu batistóktól, (Mideira) fehér és színes ruhavásznak, piquet, zefir, csipkeelmék hozzávaló diszkrétel. Szép és divatos ruha, blouz-selymek, pouplin, grenadin és nyári kelmék.

Fülöp István Európa szállodája.

Nagyvárad legkellemesebb látogatott, szórakozó helye. Most nyitott meg az Európa remek herthelyisége. Kitűnő egészséges hegyi levegő. Villamos megállóhely. Telefon. Naponta pompás cigányzene. A vendéglős szját te mést. kitűnő borralval, finom Dréher sörrel szolgál a közönségnek. Elsőrendű konyha. A szoba árak igen mérsékelték. Az előkelően berendezett szállodát és a gyönyörű kerthelyiséget ajánljuk a közönség figyelmébe.

Szép kép keretet készítenek olcsón és gyorsan
— SZICHTA TIVADAR üveg kereskedésében —
Kossuth utca 2.

Ugyanott szép porcellán és üveg szervizek,
nagy választék alpaca és China ezüst evő-
eszközökben.

Aki a szép fehérneműt szereti, adja azt mosás
és vasalásra a **Gőzmosóda és vegytisztító gyárba,**
NAGYVÁRAD, Gihányi-utca 5-7. (Saját gyártelep.)
Vegyileg tisztítanak férfi- és női felső ruhák, egyenruhák, kelmék, kézimunkák, szőnyegek. Kívánatra a mosni való ruhaneműket a gőzmosóda kihordói által bárhonnan elvitelik és pontosan hazaszállítatnak.
Városi és vidéki telefon 398.

PREIS R., ágynemű raktára NAGYVÁRAD, Kossuth u. 12.

Intézeti ágyszőnyegek, paplan, madrácz, szalmazsák mértékre és készen kapható az ágynemű raktárban Kossuth-utca 12. sz. Fosztott toll
: :
állandóan raktáron. : :

PREIS R.

Üdülőknek! Az összes keresettebb kül- és belföldi ásványvizek állandóan friss töltésben.
Kirándulóknak! Naponta friss tea-vaj, lipitói-turó, sajtok, szalámi és lótt prágai sonka, legelőnyösebb árakon beszerezhető.

Friedl és Jörösnél

Szent László-tér és Kert-utca sarkán.

Jégszekrények
Permetezők ..
Gumicsövek ..

Tarsoly és Risztó
vaskereskedésében a »Vasemberhez«
Rákóczi-ut 9. Ováry-palota.

Értesitem a n. é. közönséget valamint igen tisztelt megrendelőimet, hogy a nyári idényre angol, skót és belföldi különlegességeim megérkeztek.

Kiss István uri-divat szabó
— Szent László-utca Adorján ház. —
Pontos kiszolgálás. Modern szabás.

BARTOS H. és TÁRSA
NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut 2. Bazar-épület.

Kizárólag harisnya és ernyőkülönlegességek. Állandó nagy raktár férfi-, női- és gyermekharisnyákban a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, továbbá eső- és napernyők! Folytonos újdonságok! : : :
!!! Javítások gyorsan eszközöltetnek !!!

Ujlaky István divat és ortopéd
= czipész =

NAGYVÁRAD, Szent János-utca 4.

Készít mérték után a legfinomabb anyagból a legszebb divatszabású uri és női cipőket. Alapítottát 1894. évben.

Klepfert Albert Teleky-u. 28.

Óriási választékban nyakkendők, ingek, harisnyák, keztyűk és napernyők meglepő olcsó árakban.

Czipóth Ferenc

Pannonia vendéglős kellemes téli kertjében és éttermeiben kitűnő italok és ételekről gondoskodva van. Mindennap zene.

Saját termésű

Ó vörös gyógy bor literenként 50 kr.
Asztali borok » » 36—40
Pecsenye borok » » 50—60
Ki üő rác z ürmös » » 50 kr.

Steitner István, Kapucinus utca.

GELBERG A.

uri divat szabó
Beöthy Ödön-utca 21. sz.
Állandó raktár a divat-
tósabb kelmékből.

Fodrász-üzlet átvétel.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy Szent János-utca 37. szám. alatti Boezonyi Ferenc fodrász üzletét átvettem s azt az eddigi szolid alapon pontosabb kiszolgálással tovább vezetem. Az eddigi tisztelt vendégek és jó ismerőseim szives pártfogását kérem. Tisztelettel
VERES JÁNOS fodrász.

KOVÁCS JÁNOS

elsőangu cukrászati specialista
Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.
Városi telefon 806. Megyei telefon 120.

Fűszer és csemege üzlet
Adorján palota. Színház-u. 4. szám.

Friss tea-vaj. 1 liter Vacuum petróleum
11 kr. Kívánatra házhoz szállítatik.
Wohl Albert.

Fővárosi izlés.

Blous és Pongyola Kizárólag Vajda és Róna cégnél Szent László-tér és Zöldfa utca sarkok.

KLINGE ANTAL

cimer-, cim-, díszlet- és
templomfestő **MÜTERME**
Szt. János-utca 11.

Legjobb varrógépek, kerékpárok, beszé-
lőgépek kaphatók

— Kalenda János cégnél —
NAGYVÁRAD, Szent László-tér
(a Holdas-templom mellett.)
Ugyanott szakszerű javító műhely. — Telefon 245.

A Kis-piacon KEPES DEZSŐ

órás és ékszerész üzletében a legolcsóbbak lehet órát, ékszer és gramofont pontosan, jótállás mellett javítani. Ugyanint elismert a legolcsóbban csakis ott lehet mindenféle fali zseb, inga-órát és kina-ezüst tárgyakat beszerezni.

Szives pártfogást kér **Kepes Dezső,** Nagyvárad, Kispiac-tér.

Ujváry Vilmos bádógos
Szent János-utca 12.

Fennáll 42 év óta.

Pál Sándor épület, portál- és műutortasztalos.

Készítek bármilyen dolgot pontos és szakszerű kivitelben a legsolidabb árak mellett.
Rákóczi-ut 10. szám. (Stern-palota.)
— Szaniszló-utcai oldalon.

Uj mosó üzlet! Uj mosó üzlet!
Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét felhívni, miszerint a Szacsavay-utca 34. sz. alatt egy mosó- és fenyvasaló tisztító intézetet nyitottam s ahol csipkefüggönyöket és férfi-ruhák tisztítását valamint mindennemű ruhákat a legolcsóbban s a legpontosabban elvállalok. Kívánatra házhoz is küldök a ruhát átvenni s azt vissza is szállítom. A n. é. közönség b. pártfogásáért esedezve, maradtam tisztelettel
LERNER CZILL.